

Лінгвістичне спостереження

► **Прочитайте текст. Який вид мовлення використовує автор? З'ясувати особливості побудови тексту.**

- Вставай, чоловіче!
 - Та ще рано.
 - Та яке тобі рано?
 - Геть, кажу тобі! Не стій над душею!
 - Бач, ще й гнівається! Прийми хоч ноги зі шляху, дай возом проїхати!
 - Це ноги не мої, мої були в чоботях!
- (Нар. тв.)

Мозковий штурм

- ♦ Яку роль відіграє спілкування в житті людини?
- ♦ Від чого воно залежить?
- ♦ Як називається розмова двох і більше осіб?
- ♦ Як називаються слова кожного учасника діалогу?
- ♦ Як вести діалог?
- ♦ У яких стилях мовлення найчастіше використовують діалог?
- ♦ Які існують правила ведення діалогу?
- ♦ Які правила ввічливої розмови ви знаєте?

Щодня ми спілкуємося з різними людьми: друзями, знайомими і незнайомими, батьками й учителями. Під час обміну думками ми повідомляємо якусь новину або відстоюємо власну позицію.

Яких вимог необхідно дотримувати, коли виникла потреба поділитися своїми думками, спостереженнями чи досвідом?

Пам'ятка

- 1. Оберіть тему розмови.**
- 2. Дотримуйтеся теми і мети спілкування.**
- 3. Не перебивайте співрозмовника.**
- 4. Обміркуйте аргументи, щоб заохотити партнера до діалогу.**
- 5. Під час розмови дотримуйтеся етикетних норм.**
- 6. Ставтеся з повагою до думки вашого співрозмовника.**

СКАЖИ ЛЮДИНІ: «ДОБРОГО ДНЯ!»

Лісовою стежинкою ідуть батько і маленький син. Довкола тиша, тільки чути, як десь далеко вистукує дятел та струмочок дзюркотить у лісовій гущавині.

Аж тут син побачив, що назустріч їм іде бабуся.

— Тату, куди бабуся йде? — питає син.

— Зустрічати або проводжати,— каже батько й усміхається. — Ось як ми зустрінемося з бабусею, ти й скажеш: «Доброго дня, бабусю!»

— Навіщо ж казати ці слова? — дивується син. — Ми ж її не знаємо.

— А ось зустрінемося, скажемо бабусі ці слова, тоді й побачиш, навіщо.

Ось і бабуся.

— Доброго дня, бабуся! — каже син.

— Доброго дня,— каже батько.

— Доброго вам здоров'я,— відповідає бабуся і усміхається.

І хлопчик побачив: усе довкола змінилось. Сонце засяяло яскравіше. Верховіттям дерев пробіг легенький вітерець, і листя заграло, затремтіло. У кущах заспівали пташки — раніше їх і не чути було.

На душі в хлопчика стало легко.

**— Чому це воно так? —
питається син.**

► Дайте відповіді на запитання.

♦ Чи траплялися схожі ситуації у вашому житті?

♦ Чи зрозумів хлопчик, чому так сказав йому батько? Чи буде він чемним і надалі?

♦ У яких рядках сформульована основна думка оповідання?

► Прочитайте останній рядок тексту. Уявіть ситуацію, продовжте текст-діалог.

Складання ситуативних діалогів (робота в парах)

► Складіть й розіграйте діалог-повідомлення, що міг би відбутися між двома друзями, один (одна) з яких через хворобу не відвідує заняття у школі.

► Складіть й розіграйте діалог-волевиявлення, що міг би відбутися між батьком і вчителькою, про необхідність ретельної підготовки учня до занять.

► Складіть й розіграйте емоційний діалог, що міг би відбутися між двома учнями після відвідування ними цікавого фільму.

Домашнє завдання

► Скласти й записати діалог на одну з тем: «Красиві слова і красиві справи», «Втрачений день».

